

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/209/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719200190
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2719200190.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci žalobcu: H. H., nar. XX.X.XXXX, adresa D., F. XXX, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o zaplatenie 5.979,48 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 1Csp/4/2019-81 zo dňa 1.8.2019 - voči výrokom II. a III., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., ako aj v závislých výrokoch IV. a V. **p o t v r d z u j e .**

II. Odvolanie žalovaného voči výroku III. **o d m i e t a .**

III. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že úver z úverovej zmluvy č.: SUA 13/004316 zo dňa 1.9.2013 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov; výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.979,48 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 11.3.2019 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. žalobu vo zvyšku zamietol; výrokom IV. priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% a výrokom V. rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len OBZ), ust. § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 až 6, § 11 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 2, § 456, § 517 ods. 1, 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 2 písm. r), § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a vecne tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 1.9.2013 uzatvorená Zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.787,66 Eur za účelom úhrady ceny motorového vozidla KIA Sorento. Cena predmetu financovania predstavovala 5.853,- Eur, pričom žalobca v hotovosti uhradil 1.170,60 Eur a náklady spojené s poskytnutím úveru boli určené vo výške 1.105,26 Eur. Úver mal žalobca splácať splátkami vo výške 157,95 Eur vždy 28. dňa v mesiaci, v počte splátok 84. Hoci zmluva, ktorú žalobca predložil nebola ním osobne podpísaná, žalobca pri výsluchu uviedol, že túto zmluvu podpisoval spolu s ostatnými listinami pri uzatváraní

zmluvy. Keďže žalovaný túto skutočnosť nerozporoval mal súd za preukázané, že táto zmluva bola uzavretá platne. Predmetnú zmluvu, ktorá je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom (§ 261 ods. 3 písm. d/ OBZ), súd zároveň posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, spravujúcu sa režimom zákona o spotrebiteľských úveroch. Dospel k záveru, že v predmetnej zmluve je uvedená nesprávna výška RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo s poukazom na § 11 ods.1 písm. d) ZoSÚ spôsobuje, že zmluva je považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Účelom poskytnutia úveru bolo financovanie žalobcovho motorového vozidla, ktoré si zakúpil u spoločnosti AUTOCENTRUM AAA AUTO a. s., a to za kúpnu cenu 5.853,- Eur, pričom v hotovosti uhradil sumu 1.170 Eur. Zvyšok kúpnej ceny v sume 4.682,40 Eur mala potom predstavovať úver. V podmienkach úverovej zmluvy však žalovaný uviedol, že náklady spojené s poskytnutím úveru predstavujú sumu 1.105,26 Eur a túto sumu zarátal k cene za kúpu financovaného vozidla (4.682,40 Eur + 1.105,26 Eur), takže úver bol žalobcovi poskytnutý v celkovej výške 5.787,66 Eur. Súd mal za to, že takto uvedené náklady na úver s tým, že zmluva potom ďalej neobsahuje správnu výšku celkových nákladov, ktoré má zaplatiť žalobca ako spotrebiteľ v súvislosti s poskytnutým úverom, skresľuje údaj o výške RPMN. Žalovaný navýšil úver o sumu 1.105,26 Eur bez toho, aby túto sumu započítal do celkových nákladov. Z takýchto údajov, ktoré boli v zmluve uvedené je potom nesprávne vypočítaná RPMN vo výške 32,09%. V uvedenom prípade skutočná výška poskytnutého úveru nebola 5.787,66 Eur, ale len 4.682,40 Eur a náklady na úver neboli vo výške 7.480,14 Eur ako je uvedené v zmluve, ale až 8.584,40 Eur (7.480,14 Eur + 1.105,26 Eur). Pri týchto údajoch je však RPMN vo výške 65,46% teda takmer o 100% vyššia ako je uvedená v zmluve (32,09%). Z uvedeného teda vyplýva, že RPMN nebola vypočítaná správne, a to v neprospech spotrebiteľa, kedy bola uvedená v podstatne nižšej výške, čo mohlo ovplyvniť správanie spotrebiteľa v rozhodovaní či zmluvu za týchto podmienok podpíše. Takýto postup žalovaného pri poskytovaní úverov súd prvej inštancie považoval za nekalú obchodnú taktiku, ktorá je absolútne neprijateľná. Mal za to, že v žiadnom prípade nemožno poskytovať úver na kúpu veci tak, že sumou úveru je uhrádzaná aj prípadná odplata za úver. Jednoznačne tým, že navrhovateľ nezahrnul náklady vo výške 1.105,26 Eur do nákladov spojených s poskytnutím úveru, postupoval tak, že obchádzal zákon. Ak by takúto položku zahrnul do nákladov spojených s úverom, bola by RPMN stanovená v skutočnej výške, t.j. 65,46%. Nakoľko takýmto postupom bola nesprávne stanovená RPMN v neprospech spotrebiteľa, súd s poukazom na ust. § 11 písm. d) ZoSÚ určil úver za bezúročný a bez poplatkov. Osobitne sa už potom nezaoberal ďalšími dôvodmi uvedenými v žalobe, ktoré podľa žalobcu mali takisto spôsobovať ten istý následok.

3. Ďalej súd prvej inštancie uzavrel, že zo strany žalovaného prijaté plnenie úrokov a poplatkov je v rozpore s ustanoveniami ZoSÚ a zakladá na strane žalovaného vznik bezdôvodného obohatenia. Bezdôvodné obohatenie získané plnením spotrebiteľa z úverovej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bez poplatkovosti, je potrebné kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu. K námietke premičania vnesenej žalovaným voči uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaný odôvodňoval tým, že subjektívna dvojročná premičacia doba, začala plynúť dňom, kedy sa vykonali prvýkrát úhrady bez domnelého právneho dôvodu, keďže skutkové okolnosti boli žalobcovi známe, teda okamihom úhrady splátky istiny na úverovej zmluve dňa 31.8.2015, čím je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia po dátume 31.8.2017 podľa žalovaného premičaný; súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný nepredložil žiaden dôkaz o úhrade poslednej splátky práve dňa 31.8.2015, a teda tvrdenie o premičaní nároku nijako nepreukázal. Súd sa však ani nestotožnil s názorom žalovaného ohľadne začiatku plynutia premičacej lehoty, keď podľa ust. § 107 OZ sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premičí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Súd dôvodil, že v prípade subjektívnej premičacej doby je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného (spotrebiteľa) o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila, teda oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 OZ. Nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť, alebo že by sa to mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Preto nemožno posudzovať začiatok subjektívnej premičacej doby tak, ako prezentoval žalovaný. Žalobca tvrdil, že sa o dôvode bezdôvodného obohatenia, teda o tom, že úver má byť považovaný za bezúročný a bez poplatkov dozvedel až v októbri 2017, čo súdu preukázal tým, že v tomto období žalobca aj vyzval listom zo dňa 6.10.2017 žalovaného na vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.100 Eur. O skutočnej výške bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel až z potvrdenia o čiastočnom splatení úveru zo dňa 23.1.2019. Žaloba bola súdu doručená dňa 7.2.2019 z čoho vyplýva, že bola podaná včas, t.j. v dvojročnej subjektívnej lehote a súd tak uzavrel, že nárok žalobcu premičaný nie je.

4. Keďže je úver bezúročný a bez poplatkov, žalovaný bol povinný uhradiť žalobcovi iba istinu úveru 4.682,40 Eur, pričom však žalovanému uhradil celkovo sumu 11.767,14 Eur, čo mal súd preukázané z potvrdenia o čiastočnom splatení úverovej zmluvy zo dňa 23.1.2019, ktoré vystavila JUDr. U. P.-špecialista právneho vymáhania žalovaného. Hoci žalovaný namietal, že žalobca žiadnym spôsobom nezdokladoval vykonané úhrady, súd mal za to, že potvrdenie vystavené zamestnancom žalovaného o výške splateného úveru je dostatočným dôkazom o tom, koľko peňažných prostriedkov žalobca žalovanému uhradil. Bezdôvodné obohatenie potom predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobca žalovanému zaplatil (11.767,14 Eur) a sumou istiny poskytnutého úveru (4.682,40 Eur). Súd viazaný petítom žaloby, potom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.979,48 Eur. Vzhľadom na to, že doba splnenia nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je stanovená právnym predpisom a v posudzovanom prípade ani nebola dohodnutá sporovými stranami, splatnosť nároku nastala v deň, čo bol žalovaný vyzvaný na plnenie. Žalobca žalovaného síce pred podaním žaloby vyzval na zaplatenie bezdôvodného obohatenia výzvou zo dňa 6.10.2017 a následne aj výzvou zo dňa 19.1.2017, avšak žalovaného vyzval len na zaplatenie sumy 1.100,- Eur. Žalobou už uplatňoval sumu vo výške 5.979,48 Eur. Žalovaný sa o výške bezdôvodného obohatenia 5.979,48 Eur, požadovaného žalobcom dozvedel až doručením žaloby prostredníctvom súdu t.j. 11.3.2019, a teda až od tohto dňa sa dostal do omeškania. Preto súd žalobu v časti úroku z omeškania, ktorý žalobca žiadal od 11.10.2017 do 10.3.2019 zamietol. Úrok z omeškania žalobcovi priznal vo výške 5% ročne.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a v spore v celom rozsahu úspešnému žalobcovi priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v rozsahu jeho výrokov II. a III. odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania a napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby napadnuté rozhodnutie zmenil a priznal žalovanému náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania. Ako odvolacie dôvody uviedol tie, ktoré vyplývajú z ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Zopakoval záver súdu, že v úverovej zmluve č. SUA13/004316 zo dňa 1.9.2013 je nesprávne uvedená výška RPMN, čo robí zmluvu bezúročnú a bez poplatkov, teda žalobcovi patrí bezdôvodné obohatenie presahujúce istinu úveru, pričom žalovaný poukázal na to, že súd vychádzal výlučne z mailovej komunikácie so žalovaným o čiastočnom splatení úverovej zmluvy; iný dôkaz o pláťbách realizovaných žalobcom do konania predložený nebol. Dôvodil, že vzniesol námietku premlčania, na ktorú súd prvej inštancie neprihliadol. Žalovaný zastáva názor, že žalovaná suma je premlčaná v celom rozsahu a zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ. Mal za to, že je nevyhnutné prihliadať aj na ust. § 54a OZ, ktoré súd prvej inštancie nezohľadnil. Žalovaný sa opakovane bráni voči uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia námietkou premlčania v zmysle § 100 ods. 1, 2 OZ o premlčaní majetkových práv žalobcu. Ohľadne plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby žalovaný uvádza, že za jej začiatok možno považovať práve deň, kedy sa vykonali prvýkrát úhrady bez domnelého právneho dôvodu, keďže skutkové okolnosti boli žalobcovi známe. Žalobca vedel, že plní zo zmluvného vzťahu, vedel koľko plní a komu plní, keďže pri posudzovaní subjektívnej doby sa nevyžaduje mať znalosť právneho posúdenia vecí, ale mať znalosť skutkových okolností vzťahu z ktorého sa žiada vydať bezdôvodné obohatenie (rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 67/2011, uznesenie NS SR z 10.1.2018 sp. zn. 3Cdo 169/2017). Žalobca uhradil splátku istiny na úverovej zmluve dňa 31.8.2015. Preto je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia po dátume 31.8.2017 premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe (žaloba podľa pečiatky súdu bola doručená dňa 7.2.2019). Pokiaľ súd zastáva názor, že žalovaný nepredložil dôkaz o úhrade poslednej splátky, žalovaný apeluje na dôkaznú povinnosť žalobcu, ktorý mal prehľad úhrad predložiť, avšak k splneniu tejto dôkaznej povinnosti zo strany žalobcu dosiaľ nedošlo. V danom spore samotný žalobca prezentoval skutočnosť, že o bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy sa mal dozvedieť už v októbri 2017, nič mu teda nebránilo podať žalobu už skôr. Ohľadom plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty žalovaný poukázal na závery rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/216/2016, rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/315/2017, rozhodnutia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/30/2017 a rozsudku Okresného súdu Trnava z 17.10.2018 sp. zn. 29Csp/7/2017. Ďalej žalobca dôvodil, že žalobca síce v zmluvnom vzťahu so žalovaným vystupoval ako spotrebiteľ, teda slabšia strana avšak to neznamená, že mu bude poskytnutá bezbrehá ochrana voči dodávateľovi ako strane silnejšej, bez ohľadu na platné právo. U spotrebiteľa ako subjektu týchto vzťahov sa vychádza z definície priemerného spotrebiteľa, teda spotrebiteľa, ktorý

má primerané množstvo informácií a je v rozumnej miere pozorný a obozretný, a to s ohľadom na jeho sociálne a kultúrne faktory a jazykové schopnosti. Od spotrebiteľa sa teda vyžaduje určitá miera pozornosti, ktorá má svoj obraz napríklad v tom, že spotrebiteľ musí vykonať určité kontrolné zisťovania, aký tovar vlastne kupuje, alebo akú zmluvu uzatvára. Európsky súdny dvor dokonca deklaroval, že sa celkovo vychádza z takého spotrebiteľa, ktorého inteligenčný kvocient nie je na hranici demencie, ale ktorý je schopný slobodne sa rozhodnúť (C-315/92). Pri hľadisku priemerného spotrebiteľa je nutné vychádzať z konkrétneho typu vzťahu, na ktorý sa aplikuje. Žalobca uhradil naposledy splátku úveru dňa 8.6.2017, odvtedy žiadnu splátku neuhradil, napriek tomu, že úverová zmluva nebola riadne doplatená, žalobca úver úplne prestal splácať. Žalobca namiesto riadneho splnenia základnej procesnej povinnosti predložiť doklady o úhradách, ktoré považuje za bezdôvodné obohatenie sa snaží zbaviť zodpovednosti za riadny priebeh sporu s prenesením všetkej iniciatívy na súd, ktorý je povinný chrániť ho ex off. Predmetom sporu pritom nie je ochrana spotrebiteľa, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré je povinný špecifikovať výlučne žalobca, ktorý si ho uplatňuje. Je elementárnou povinnosťou žalobcu skutkovo vymedziť predmet žaloby prostredníctvom tvrdení a následne preukázať tvrdené skutočnosti v rámci dôkazného bremena. Pokiaľ žalobca svoje skutkové tvrdenia nepodloží dôkazmi, neunesie dôkazné bremeno, čo má za následok zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Z doterajších tvrdení žalobcu totiž vôbec nie je zrejmé, či sa domáha vrátenia určitej časti svojich úhrad (ak áno, z ktorých úhrad a akej časti), alebo vrátenia určitých úhrad v celosti (ktorých). Je neakceptovateľné, aby žalovaný suploval procesnú aktivitu žalobcu a hádal, čo chce vlastne vrátiť. Podľa žalovaného tak ide o nedôvodnú žalobu, nakoľko žalobca neunesol bremeno tvrdenia a ani dôkazné bremeno, keďže sumu, ktorú si uplatňuje ako výšku bezdôvodného obohatenia do dnešného dňa v konaní nepreukázal a riadne nezdokladoval.

7. Žalobca odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne nevyjadril.

8. Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

9. Pretože výrok I. napadnutého rozsudku nebol napadnutý odvolaním žalovaného, tento nadobudol právoplatnosť a nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), v prvom rade dospel k záveru, že odvolanie žalovaného voči napadnutému výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol, bolo podané neoprávnenou osobou.

11. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

12. Pokiaľ teda ide o odvolanie žalovaného proti výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý výrok bol v celom rozsahu v prospech žalovaného, keďže žaloba žalobcu bola týmto výrokom vo zvyšnej časti zamietnutá, žalovaný nebol osobou oprávnenou na podanie odvolania voči výroku III. napadnutého rozsudku. Odvolaciemu súdu preto nezostávalo iné, ako s použitím ust. § 386 písm. b) odvolanie žalovaného voči výroku III. ako podané neoprávnenou osobou odmietnuť, bez možnosti zaoberať sa jeho odvolacou argumentáciou.

13. Pokiaľ ide o zvyšnú časť odvolania žalovaného, t. j. jeho odvolania voči výroku II. napadnutého rozsudku, krajský súd po zistení, že odvolanie žalovaného bolo v tejto časti podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v tejto časti vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného voči výroku II. napadnutého rozsudku nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody (§ 380 ods. 1 CSP) bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol výrokom II. vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel, keď dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty.

15. Vzhľadom na žalovaným uplatnené odvolacie dôvody, nebolo už v odvolacom konaní sporným, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá sa považuje v zmysle § 11 ZoSÚ za bezúročnú a bez poplatkov, z dôvodu nesprávne uvedenej výšky RPMN, čo má za následok, že žalobca má právo na vydanie plnenia nad rámec zaplatenej istiny titulom bezdôvodného obohatenia sa žalovaného. Obrana žalovaného v odvolacom konaní, ktorou je odvolací súd viazaný (§ 380 ods. 1 CSP) spočívala už len v opakovane vznesenej námietke premlčania práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu márneho uplynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby, ako aj z dôvodu, že žalobca podľa žalovaného nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno) o tom, aké platby vlastne žalovanému uhradil.

16. Prvý odvolací argument žalovaného teda spočíval v tom, že za začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby treba považovať deň, kedy žalobca prvýkrát vykonal úhrady bez domnelého právneho dôvodu, keďže žalobca vedel že plní zo zmluvného vzťahu, vedel koľko plní, vedel komu plní, pričom nebolo potrebné, aby mal znalosť právneho posúdenia veci, preto ak žalobca uhradil splátku úverovej istiny dňa 31.8.2015, je podľa žalovaného nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia po dátume 31.8.2017 premlčaný vzhľadom na to, že žalobu podal až dňa 7.2.2019.

17. Pokiaľ ide o túto odvolaciu námietku žalovaného, že subjektívna 2-ročná premlčacia lehota začala plynúť od okamihu vedomosti dlžníka o bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v platbách na úroky a poplatky úveru, ktorá vedomosť vznikla v okamihu prvej platby dlžníka nad rámec poskytnutej istiny, táto je podľa odvolacieho súdu celkom nesprávna. V danom prípade je totiž pre plynutie subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1 OZ rozhodujúce, kedy sa oprávnený (tu žalobca) dozvedel o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal, pričom ako správne uzavrel aj prvoinštančný súd, nestačí len možnosť sa uvedené dozvedieť, ale rozhodujúce je, kedy sa tak skutočne stalo. Nie je ani rozhodujúce, že pri vynaložení obvyklej starostlivosti sa oprávnený mohol o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedieť skôr. Tento právny záver je plne v súlade s už ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (napr. R 25/1986, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 145/2004, sp. zn. 5Cdo 121/2009, sp. zn. 1Cdo 67/2011, obdobne rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1618/99, sp. zn. 30 Cdo 2758/2006 a iné).

18. Pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je teda rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu v konkrétnom prípade. V zmysle ust. § 107 ods. 1 OZ je totiž jednoznačné, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až od okamihu, kedy oprávnený (skutočne) zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť vznik bezdôvodného obohatenia na strane zodpovedného subjektu a orientačne aj jeho rozsah tak, aby bolo možné približne určiť výšku tejto náhrady v peniazoch. Vyžaduje sa pritom skutočná, nie iba predpokladaná vedomosť (podľa § 2 zák. č. 1/1993 Z. z. platného a účinného do 31.12.2015, aktuálne § 15 zák. č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov) oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Nie je vôbec podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale to, kedy sa o tejto okolnosti reálne dozvedel. Rozhodujúci je teda subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa teda neviaže na dátum splatnosti jednotlivých splátok, resp. okamih vykonania jednotlivých platieb žalobcom, ako sa nesprávne domnieva žalovaný, ale na okamih, kedy sa žalobca skutočne dozvedel, že na jeho úkor sa žalovaný bezdôvodne obohatil, teda okamih, kedy mal žalobca k dispozícii údaje, ktoré mu umožňovali podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, teda keď sa dozvedel, že právny dôvod na plnenie úrokov a poplatkov z jednotlivých zmlúv nebol od začiatku daný, čiže o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetnej úverovej zmluvy v dôsledku nesprávne uvedenej RPMN.

19. Súd prvej inštancie potom na základe výpovede žalobcu ustálil, že žalobca sa o dôvode bezdôvodného obohatenia dozvedel až v októbri 2017, kedy aj žalovaného vyzval na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom o skutočnej výške bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel až z potvrdenia o čiastočnom splatení úveru zo dňa 23.1.2019. Žalovanému sa potom žiadnym spôsobom nepodarilo preukázať opak, t. j. že by sa žalobca preukázateľne dozvedel o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu skôr. Pretože žalobu potom podal žalobca na súde dňa 7.2.2019, podal ju v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Žalobca ako spotrebiteľ uzavrel jednotlivé zmluvy s veriteľom v dobrej viere, že tento ako skúsený dodávateľ dodrží pri ich uzatváraní všetky zákonom stanovené podmienky. Pretože žalobca nemá právnické vzdelanie, nemusel mať v čase uzavretia zmluvy vedomosť o jej nedostatkoch, predstavujúcich vo svojej podstate porušenie zákonných povinností žalovaného ako veriteľa. Preto je možné uveriť tvrdeniu žalobcu, že o porušení povinností žalovaného s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa dozvedel až dodatočne, po preplatení istiny daného úveru. Subjektívna premlčacia doba v danom prípade teda bola zachovaná.

20. Druhá a posledná odvolacia argumentácia žalovaného spočívala v tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o preukázanie zrealizovaných platieb, keď súd vychádzal iba z e-mailovej komunikácie žalobcu so žalovaným o čiastočnom splatení úverovej zmluvy. Podľa žalovaného mal žalobca predložiť doklady o úhradách, ktoré považuje za bezdôvodné obohatenie, mal špecifikovať, čo považuje za bezdôvodné obohatenie. Je pravda, že dôkazné bremeno preukázať výšku bezdôvodného obohatenia zaťažuje v tomto prípade žalobcu. Žalobca si však túto povinnosť splnil, keď predložil potvrdenie vystavené priamo žalovaným, prostredníctvom jeho zamestnankyne JUDr. U. P., špecialistky právneho vymáhania žalovaného, ktorá dňa 23.1.2019 vystavila žalobcovi potvrdenie, že dlh z úverovej zmluvy č. SUA 13/004316 bol žalobcom splatený vo výške 11.767,14 Eur. Žalobca si predložením tohto dokladu (č. l. 24 spisu) splnil svoju dôkaznú povinnosť pokiaľ ide o preukázanie celkovej sumy ním splatenej na uhradenie pohľadávky žalobcu z predmetnej úverovej zmluvy. Pokiaľ potom žalovaný výšku tejto celkovo žalobcom splatenej sumy rozporoval, bol povinný na riadne popretie tejto žalobcom tvrdenej a preukázanej skutočnosti, tvrdiť iné skutočnosti a predložiť o tom svoje dôkazy (§ 151 ods. 2 CSP), čo by navyše v jeho prípade nemalo byť vôbec žiadny problém, keďže je žalovaný veriteľom a zároveň správcom predmetnej pohľadávky, teda musí mať vlastnú evidenciu o prijatých platiach, ako i o tom, ako započítaval platby prijaté žalovaným na istinu, úroky, poplatky a iné. V danom prípade teda platí, že žalovaný účinne nepoprel žalobcom preukázané skutkové tvrdenie, že na splatenie úveru žalobca uhradil žalovanému celkom sumu 11.767,14 Eur, teda platí, že ak bol žalovanému povinný vrátiť iba sumu poskytnutej istiny, úver preplatil a má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v súdom prvej inštancie ustálenej výške. Záver súdu prvej inštancie o výške bezdôvodného obohatenia je teda správny.

21. Zhrnúc uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku II. vyhovel žalobe žalobcu v časti o zaplatenie sumy 5.979,48 Eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 11.3.2019 do zaplatenia, rozhodol vo výroku vecne správne, preto odvolací súd po vysporiadaní sa s odvolacou argumentáciou žalovaného, s použitím § 387 ods. 1 CSP napadnutý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, včítane závislých výrokov IV. a V. odvolacími dôvodmi žalovaného osobitne nenapadnutými, potvrdil.

22. O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offo podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).